

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 11. lutego 2014 r.

DOLiS-035-3533/13/HH/10182/14

Sz. P.

Przemysław Krzyżanowski

Podsekretarz Stanu

Ministerstwo Edukacji Narodowej

Al. J. Ch. Szucha 25

00-918 Warszawa

W ślad za odpowiedzią Pana Ministra na wystąpienie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z dnia 6 listopada 2013 r., która do Biura Generalnego Inspektora wpłynęła w dniu 16 grudnia 2013 roku, uprzejmie wskazuję, że nie uwzględnia ona wszystkich uwag zawartych w wystąpieniu skierowanym do Ministra Edukacji Narodowej.

Należy w tym miejscu zaznaczyć, że Generalny Inspektor nie zajmuje się weryfikacją samego procesu zmierzającego do wyboru prawidłowego składu komisji egzaminacyjnej dla nauczycieli ubiegających się o awans zawodowy. Generalny Inspektor natomiast, stosownie do zakresu swoich kompetencji określonych w art. 12 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku (t.j. Dz. U. z 2002 r. nr 101 poz. 926) o ochronie danych osobowych m. in. kontroluje zgodność przetwarzania danych z przepisami o ochronie danych osobowych (pkt 1) oraz inicjuje i podejmuje przedsięwzięcia w zakresie doskonalenia ochrony danych osobowych (pkt. 6).

Aktualne pozostaje w tym kontekście stanowisko Generalnego Inspektora zawarte w wystąpieniu z dnia 6 listopada 2013 roku, w którym podnosi on, że ze zgodą w rozumieniu ustawy o ochronie danych osobowych można mieć do czynienia wyłącznie, gdy dana osoba ma możliwość wyznaczyć zakres udostępnianych danych, to znaczy zakres ten nie jest jej z góry narzucony. Osoba wyrażająca zgodę na przetwarzanie danych osobowych musi mieć także możliwość cofnięcia tej zgody w dowolnym momencie. Zatem w niniejszej sprawie przesłankę legalizującą powinien stanowić i stanowi przepis prawa, który powinien zostać sformułowany w akcie prawnym o randze ustawy.

Generalny Inspektor odwołując się do § 7 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dn. 1 marca 2013 r., wskazał, że przepis ten stanowi jedynie, iż lista ekspertów jest prowadzona w formie elektronicznej bazy danych, nie ma natomiast nigdzie mowy o jej udostępnianiu w Internecie.

Stanowisko zajęte w sprawie przez Ministra Edukacji Narodowej, opiera się na wybiórczo przywołanym cytacie fragmentu komentarza do ustawy o ochronie danych osobowych autorstwa J. Barty, P. Fajgielskiego i R. Markiewicza. Stanowisko to zgodnie z którym, cyt.: *Przepis art. 23*

Ustawy o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.), na który wrócono uwagę w wystąpieniu, zawiera ogólne materialne przesłanki przetwarzania danych osobowych. Mają one charakter generalny tzn. odnoszą się do wszelkich form przetwarzania danych, w tym zarówno do przetwarzania danych „na własne potrzeby” administratora, jak i „na zewnątrz”, jest w powyższej sprawie w opinii Generalnego Inspektora nieadekwatne w odniesieniu do analizowanej sytuacji. Zgoda danej osoby na przetwarzanie jej danych osobowych nie oznacza bowiem, że osoba ta godzi się jednocześnie na utratę kontroli nad jej danymi osobowymi, do czego może prowadzić - nie znajdujące podstawy prawnej w tym konkretnym przypadku - umieszczenie jej danych na ogólnodostępnych stronach internetowych. Aktualne w tym kontekście pozostaje stanowisko zawarte w wystąpieniu, zgodnie z którym dane zebrane w danym celu i przechowywane w formie elektronicznej bazy danych nie muszą być jednocześnie powszechnie udostępniane w tym samym zakresie na stronie internetowej, a tym bardziej o ile racjonalny ustawodawca nie przewidział takiego rozwiązania wprost, w powszechnie obowiązujących przepisach prawa.

Nadsyłanie korespondencji i zgłoszeń ekspertów może świadczyć o ich zainteresowaniu wpisem na listę ekspertów prowadzoną przez Ministra Edukacji Narodowej, jednak *per se* nie stanowi o istnieniu przesłanki legalizującej takie przetwarzanie danych osobowych, w szczególności bowiem nie uprawnia do udostępniania tych danych nieokreślonemu bliżej kręgowi osób. Ponadto jak podaje literatura przedmiotu „nie jest pożądane domaganie się wyrażenia zgody od osoby, której dane dotyczą (...), gdy na przetwarzanie danych zezwalają wyraźnie przepisy prawa (...). Wprowadza to bowiem zainteresowanego w błąd sugerując mu istnienie odmiennego od rzeczywistego stanu prawnego i może być źródłem sytuacji konfliktowych, gdy zainteresowany odmówi swojego zezwolenia” J. Barta, P. Fajgielski, R. Markiewicz, Ochrona danych osobowych. Komentarz, Kraków 2007, s. 434.

Należy przy tym podnieść, że na administratorze danych spoczywa szereg obowiązków wynikających z przepisów ustawy, w tym m. in. konieczność przetwarzania danych zgodnie z prawem (art. 23, 27 i art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie danych osobowych), czy wynikający z art. 36 ust. 1 ustawy obowiązek zastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych odpowiednią do zagrożeń oraz kategorii danych objętych ochroną. Administrator powinien w szczególności zabezpieczyć dane przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym, zabranieniem przez osobę nieuprawnioną, przetwarzaniem z naruszeniem ustawy oraz zmianą, utratą, uszkodzeniem lub zniszczeniem.

Intencją Generalnego Inspektora nie jest „podważanie zasad systemu awansu zawodowego nauczycieli”, a jedynie zagwarantowanie, aby przetwarzanie danych osobowych odbywało się na podstawie i w granicach określonych powszechnie obowiązującymi przepisami prawa. W tym miejscu wypada także wspomnieć o zasadzie ograniczenia czasowego przetwarzania danych osobowych, wynikającej z art. 26 ust. 1 pkt 4 ustawy, który stanowi, iż administrator powinien zapewnić, aby dane były przechowywane w postaci umożliwiającej identyfikację osób, których dotyczą, nie dłużej, niż jest to niezbędne do osiągnięcia celu ich przetwarzania. Tymczasem umieszczenie danych osobowych w Internecie praktycznie uniemożliwia jakąkolwiek kontrolę nad tym komu dane są udostępniane, w wyniku czego takie dane osobowe mogą być przetwarzane przez inne podmioty w sposób czasowo nieograniczony.

Informuję także, że w przypadku nieuwzględnienia uwag Generalnego Inspektora w zakresie dostosowania procesu przetwarzania danych osobowych do powszechnie obowiązujących w tej materii przepisów prawa, Generalny Inspektor w trybie art. 18 ust. 1 Generalny Inspektor jest

uprawniony do wydania z urzędu decyzji administracyjnej, nakazującej przywrócenie stanu zgodnego z prawem.

Wobec wskazania przez Ministra Edukacji Narodowej, że przy kolejnej nowelizacji ustawy Karta Nauczyciela będą mogły zostać podjęte prace nad kompleksowym uregulowaniem zagadnień poruszonych w wystąpieniu Generalnego Inspektora, z satysfakcją należy przyjąć tę deklarację oraz za uzasadnione uznać należy zaangażowanie Generalnego Inspektora w te prace, celem sformułowania właściwych rozwiązań w przedmiocie przetwarzania danych osobowych ekspertów o których mowa w ustawie Karta Nauczyciela.

Dlatego też po raz kolejny Generalny Inspektor zwraca się o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie udostępniania danych osobowych za pośrednictwem strony internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej, opartego na wątpliwej podstawie prawnej oraz o poinformowanie Generalnego Inspektora o podjętych działaniach. Zwracam się ponadto o poinformowanie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych o podjętych w przedmiotowej sprawie działaniach **w terminie 30 dni** od dnia otrzymania niniejszego pisma, stosownie do treści art. 19a ustęp 3 ustawy o ochronie danych osobowych.

Informuję także, że treść wystąpienia wraz z udzieloną odpowiedzią zostaną umieszczone na stronie internetowej Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych.